

**Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації
Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної
освіти імені К.Д. Ушинського.**

Завдання

**II етапу Всеукраїнської учнівської олімпіади з історії
2014-2015 навчальний рік
9 клас**

1. Поміркуйте, чому саме історія та література відігравали найважливішу роль у формуванні української національної свідомості в першій половині XIX ст.
Кількість балів — 10.

2. Деякі історики порівнюють народ майя із стародавніми греками, а ацтеків — із стародавніми римлянами. Як ви гадаєте, чому? Свою відповідь обґрунтуйте.
Кількість балів — 20.

3. Напишіть листа від імені однієї з названих історичних осіб: Івана Мазепи, Пилипа Орлика, Павла Полуботка, Петра Калнишевського. У листі необхідно: а) охарактеризувати історичну епоху, в яку жили відправник листа і його адресат; б) описати конкретну історичну подію, учасником якої була обрана історична особа (вказуючи дати, прізвища, географічні назви та інший фактичний матеріал); в) сформулювати питання до одержувача листа, що безпосередньо стосуються історичних подій, учасником чи очевидцем яких він міг бути.
Кількість балів — 20.

4. Причини в історії, як і в будь-якій іншій галузі знань, не можна знати наперед, їх слід шукати у конкретних прикладах. Визначте причини та умови масових спалахів епідемії чуми і холери в середньовічних містах з точки зору історика і з точки зору лікаря.
Кількість балів — 20.

5. «Немає нічого рідкіснішого, ніж план», — говорив ще Наполеон. Складіть розгорнутий план «Війни українського козацтва з Москвою у XVII ст.»
Кількість балів — 15.

6. Підготуйте не менше 15 критеріїв оцінки реферату «Еволюція соціально-політичних ідей у ході революції: від «Декларації прав людини і громадянина» до «Громадянського кодексу» Наполеона»
Кількість балів — 15.

Загальна кількість балів – 100

**Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації
Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної
освіти імені К.Д. Ушинського**

**Завдання
II етапу Всеукраїнської учнівської олімпіади з історії
2014-2015 навчальний рік
8 клас**

1. Михайло Грушевський вважав, що «часи Володимира були кульмінаційною точкою процесу побудови, завершення, так би мовити, механічної еволюції процесу творення давньої Руської, київської держави». Чи згодні ви із цією думкою? Свої міркування викладіть у формі розширеного плану. У вступній частині зазначте, на які історичні джерела ви спираєтесь.

Кількість балів — 20.

2. Термін «середні віки» для означення цілого періоду, який охоплює понад тисячу років, від нашестя варварів до Ренесансу, наприкінці XVII ст. застосовув німецький укладач підручників Христофор Каллер. Значна кількість сучасних учених-медієвістів вважає недоречним вживання цього терміна для періодизації всесвітньої історії. Яка ваша думка?

Кількість балів — 20.

3. Існує точка зору, що у Запорізькій січі була не демократія, а охлократія, яка перешкоджала утвердженню ідеї державності. Чи погоджуєтесь Ви з такою думкою? Свою відповідь обґрунтуйте.

Кількість балів — 15.

4. Правильно чи помилково стверджувати, що Великі географічні відкриття сприяли зародженню нових суспільно-економічних відносин? Свою думку обґрунтуйте.

Кількість балів — 10.

5. Давньогрецький історик Плутарх у своїй праці «Порівняльні життєписи» започаткував традицію порівнянь історичних осіб. Спробуйте і ви, наслідуючи Плутарха порівняти Цезаря і Цицерона.

Кількість балів — 20.

6. Підготуйте не менше 15 критеріїв оцінки реферату «Українське суспільство XVI – першої половини XVII ст.: соціально-економічне становище та повсякденне життя».

Кількість балів — 15.

Загальна кількість балів – 100

**Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації
Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної
освіти імені К.Д. Ушинського**

**Завдання
II етапу Всеукраїнської учнівської олімпіади з історії
2014-2015 навчальний рік
11 клас**

1. Вам належить взяти участь у дискусії «ООН правонаступниця Ліги націй чи нове об'єднання?». Складіть розгорнутий план свого виступу.

Кількість балів — 15.

2. Підготуйте коротке повідомлення на тему «Радянська модернізація в СРСР: причини, мета, ціна, результати».

Кількість балів — 15.

3. У сучасних підручниках з історії для загальноосвітніх навчальних закладів зустрічаємо рубрики «Документи», «Документи свідчать», «Мовою джерела», «Зверніться до джерел». Часто там вміщені цитати з праць тих або інших істориків-науковців. Чи виправдана, на Вашу думку, така трактовка історичного джерела? Наведіть своє бачення історичного джерела та історичного документа. Подайте їх приклади.

Кількість балів — 20.

4. У дослідженнях сучасних румунських науковців, присвячених історії Буковини та Трансністрії періоду Другої світової війни, поширена думка про «європейську м'якість» румунської окупаційної політики в цьому регіоні порівняно з режимом нацистів на решті території України. На основі аналізу відомих вам історичних фактів підготуйте фаховий висновок про характерні особливості окупаційного режиму в Трансністрії.

Кількість балів — 15.

5. Французький історик Жан Жорес на початку XX століття стверджував: «Революція – варварська форма прогресу. Чи зможемо ми побачити той день, коли форма прогресу стане дійсно людською»? Висловіть своє ставлення до цієї тези, використовуючи відомі вам факти революційних подій в Україні і світі початку XX століття?

Кількість балів — 20.

6. Як ви вважаєте, українці в Росії XVIII століття – це культурна альтернатива чи продовження імперських традицій? Свою відповідь обґрунтуйте.

Кількість балів — 15.

Загальна кількість балів – 100

**Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації
Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної
освіти імені К.Д. Ушинського**

**Завдання
II етапу Всеукраїнської учнівської олімпіади з історії
2014-2015 навчального року
10 клас**

1. Англійський історик Норман Дейвіс якось зауважив: «Європейські імперії до своєї загибелі поспішали на потягах». Наскільки виправданим видається вам це твердження? Змодельуйте ситуацію у світі на початку XX ст. за умови відсутності залізниць.

Кількість балів — 20.

2. Уявіть себе учнем новоутвореного Києво-Могилянського колегіуму. Що б ви могли розповісти сучасникам про причини виникнення цього навчального закладу; організацію навчання та відпочинку учнів; відомих учителів; його вплив на розвиток тогочасної української культури?

Кількість балів — 20.

3. Д. Ллойд Джордж про Першу світову війну сказав так: «Ця війна покладе край війнам. І наступна — теж.» Як ви розумієте це висловлювання. Свої роздуми висловіть у формі ретроспективного погляду на події.

Кількість балів — 20.

4. Вам доручили підготувати виступ для засідання історичного гуртка „Ренесанс і Бароко: зміна погляду на людину і світ”. Спробуйте викласти зміст свого повідомлення, вказавши також літературу, якою зможете скористатись.

Кількість балів — 20.

5. Вам належить взяти участь у дискусії «Соціально-економічний проект України XIX століття: модернізація проти колоніалізму». Складіть розгорнутий план свого виступу.

Кількість балів — 20.

6. Будучи учасником наукової конференції із питань розвитку світової культури сформулюйте основні положення (тези) свого повідомлення «Українська культура на початку XX ст.»

Кількість балів — 20.

Загальна кількість балів — 100